

Õiguskantsler

Vladimir Arhipov
linnapea
Maardu Linnavalitsus
linnaavalitsus@maardu.ee

Teie 10.08.2018 nr

Meie 17.08.2018 nr 7-5/180972/1803500

Üksi elava pensionäri toetus ja aadressiandmete täpsustamine

Lugupeetud linnapea

Õiguskantsleri poole pöördusid [ ] ja [ ], kes on ilma jäänud üksi elava pensionäri toetusest. Sotsiaalkindlustusamet ei ole neile toetust määranud, kuna rahvastikuregistri kohaselt on neil üks ja sama elukoht ning eluruumis kahekesi elavatel pensionäridel pole õigust toetust saada. Avaldajate elukoht on kaasomandis olev neljatoaline korter Maardu linnas ja mõlema kasutuses on korteri kaks tuba. Avaldajad väidavad, et nad ei moodusta ühte leibkonda ja korteri majandamiskulude arved esitatakse neile eraldi.

Leian, et Maardu Linnavalitsus on avaldajate elukohaandmete küsimuse lahendamisega põhjendamatult viivitanud. Samuti pole linnavalitsus järginud kehtivat õigust ning on lähtunud valedest kaalutlustest. Nimelt ei pea täpse koha-aadressi määramiseks koostama projekti, jagama korteriomandit ega tegema muudatusi ehtisregistris ega kinnistusraamatus.¹ Ruumiandmete seadus ei välista, et ühe sissekäiguga korterile ei võiks anda kahte eraldi aadressi. Seda probleemi ei saa lahendada ka Sotsiaalkindlustusamet paindlikuma käsitlusega.² Amet lähtub rahvastikuregistrisse kantud elukohaandmetest ja saab toetuse määrata vaid juhul, kui rahvastikuregistri andmete kohaselt elab pensionär üksi.

Palun Teil viivituseeta otsustada, kas avaldajate aadressi tuleb täpsustada. Kui peate aadressi muutmist põhjendatuks, palun täpsustage avaldajate elukohaandmed ka rahvastikuregistris. Palun andke 31. augustiks 2018 teada, kuidas olete seda soovitus järginud.

[Sotsiaalhoolekande seaduse](#) § 139¹ lõike 2 punkti 1 kohaselt sõltub üksi elava pensionäri toetuse saamine mh rahvastikuregistrisse kantud aadressi täpsusest.

Aadresside andmine ja muutmine toimub [ruumiandmete seaduse](#) (RAS) alusel.

Koha-aadressi määrab ja seda muudab kohalik omavalitsus (RAS § 54 lõige 1). Kohalik omavalitsus algatab menetluse omal initsiatiivil või isiku taotluse alusel (RAS § 55 lg 1). Aadressitoimingud tuleb teha ruumiandmete seaduse ja aadressiandmete süsteemi nõuete kohaselt (RAS § 54 lg 2 p 1).

¹ Vt Maardu linnavalitsuse 12.06.2018 kiri nr 16.2-6/2808-1.

² Vt Maardu linnavalitsuse 10.08.2018 kiri.

Hooneosade koha-aadressi peab määrama juhul, kui tegemist on eluruumiga või kui selle eristamine aadressi alusel on vajalik muul põhjusel (RAS § 42 lg 1). Peamised kriteeriumid koha-aadressi andmiseks sätestab RAS § 48 lõige 1, mille järgi peab koha-aadress muu hulgas tagama objekti leidmise geograafilises ruumis.

RAS § 57 lõike 1 järgi peab kohalik omavalitsus koha-aadressi muutma, kui kehtestatud koha-aadress ei ole vastavuses õigusaktides sätestatud nõuetega või on eksitav (punktid 2 ja 3). Koha-aadressi võib muuta, kui aadressobjekti leidmiseks on otstarbekas kasutada teistsugust koha-aadressi (RAS § 57 lg 2 p 1). Samuti võib koha-aadressi muuta siis, kui aadressobjekti omanik seda soovib (RAS § 57 lg 2 p 2). RAS-i järgi ei ole koha-aadressi määramine ja ehtisregistris andmete muutmine omavahel seotud (võrdle RAS § 55 lg 4 lauset 2 nt RAS § 57 lõikega 2). Seega pole koha-aadressi määramisel oluline, et hooneosad oleksid ehitustehniliselt ehtisregistris registreeritud. [Aadressiandmete süsteemis](#) on võimalik määrata koha-aadress nii korterile kui ka korteris olevale üksikule toale (või tubadele).³ Hooneosade (tubade) aadressi eraldi täpsustamine võib olla otstarbekas näiteks põhjusel, et tube kasutavad erinevad leibkonnad. Hooneosade täpsustamise vajaduse üle peab otsustama kohalik omavalitsus kaalutlusõiguse alusel. Kohalikul omavalitsusel tuleb hinnata, kas ja kuidas mõjutab mitme leibkonna olemasolu aadressiandmete määramisele või kuidas leibkondi kindlaks teha, järgides RAS §-s 48 sätestatud.

Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve ([haldusmenetluse seaduse](#) (HMS) § 4 lg 2). Kui haldusorgan lähtub sobimatutest või valedest kaalutlustest või jätab mõne olulise asjaolu tähelepanuta, võib olla tegemist olulise kaalutlusveaga.⁴

Koha-aadressi muutmise menetluse aega RAS ei sätesta. Sestap tuleb lähtuda üldisest haldusmenetluse põhimõttest, et menetlus tuleb korraldada võimalikult kiiresti ehk mõistliku aja jooksul (HMS § 5 lg 2).

Seega peab kohalik omavalitsus koha-aadressi määramisel lähtuma kehtivatest õigusaktidest, arvestama olulisi asjaolusid ning kaaluma ka avaldajate huve. Seejuures tuleb menetlus korraldada mõistliku aja jooksul.

Üksi elava pensionäri toetuse määramine sõltub muu hulgas sellest, kas rahvastikuregistrisse kantud elukohaandmed on korrektsed. On kahetsusväärne, kui pensionär jääb toetusest ilma seetõttu, et tema elukohaandmed rahvastikuregistris ei ole täpsed.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristel Lekko 693 8443, Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee

³ Vt ka [Siseministeeriumi 02.07.2018 kiri](#) 2-1/132-2 ja [Keskkonnaministeeriumi 13.07.2018 kiri](#) 1-17/18/34-5.

⁴ Vt RKHKo 14.10.2003, nr [3-3-1-54-03](#), p-d 38-40; RKHKo 16.01.2008, nr [3-3-1-81-07](#), p 16; RKHKo 02.04.2014, nr [3-3-1-72-13](#), p 21.